

Off. 59. 4.

Q. D. B. V

OXO

PRAEMISSA AD HOS. II. SEGM. XXI
VOCABVLI ΔΙΚΑΙΘΣΥΝΗΣ EXPLICATIONE
XXVII

EXAMEN VERNVM

DEO IVVANTE IN ILL. GYMNAS. CASIMIR
ACADEM. CVM ORATIONE CENSORIA

A. D. VII. VIII. ET IX. APRILIS

IN SCHOLA AVTEM SENATORIA

A. D. X. ET XI. EIVSD. MENSIS
MDCCLXXXIII

HABENDVM

INDICVNT

DIRECTOR

ET

RELIQVI PROFESSORES

COBVRGI

FORMIS AHLIANIS

MDCCLXXXIII

9

Theodoretus quidem ad Psalm. 15, 2 adscripsit: Δεῖ, Φησὶ, τὸν τοιοῦτον ἀπηλλάχθαι κακίας, καὶ μῶμος παντὸς ἐλεύθερον εἶναι, πᾶσαν δὲ ἀρετὴν ἐπιμελῶς μετεῖναι. Τὴν γὰρ δικαιοσύνην ἐνταῦθα τὴν τελείαν ἀρετὴν νομίζει ἀμέλει ταύτης τὰ εἶδη διέξεισι. *Hunc alienum esse a malitia atque ab omni reprehensione esse liberum, omnemque virtutem diligenter prosequi oportet. Innocentia enim hic perfectam indicat virtutem, siquidem formas ejusdem commemorat. Eodem modo Ezrides adscribens, מְרַחֵם עַם interpretatur de officiis erga socios suos. Eodem fere modo dicitur Sophon. 2, 3: קְרַח וְקַבֵּץ דִּיקַיִסוּנָהן זְהִיטוּתָם, studete innocentiae. Chaldaeus habet קְרַח וְקַבֵּץ veritatem. Kimchius adscripsit: Omnibus viribus operam date, ut alios reducat ad mores bonos. Drusius explicat peraequitatem. Grotius contra omnem sermonis coherentiam adscripsit: "Quaerite iustitiam i. beneficentiam: quaerite mansuetudinem, i. Dei clementiam exposcite."*

Act. 17, 31: Propterea constituit diem, quo iudicaturus est orbem terrarum. ἐν δικαιοσύνῃ cum aequitate, innocentia et veritate. Verbum κρῖνειν Syrus atque Arabs conuertunt per קְרַח Aethiops, per קָנַן iudicare. Regendi enim siue imperandi notionem huic verbo hic affingi posse, vix videtur creditibile. Pro δικαιοσύνῃ Syrus ponit אֲחֻזָּה Arabs לְתַיִם Aethiops קְרַח aequitatem.

§. XXXIII.

Vocabulum Δικαιοσύνη in Epistola Pauli ad Romanos
exponitur.

Rom. 1, 16. 17: Neque pudet me euangelii de Christo, virtus enim diuina est ad salutem omnibus fidem habentibus, Judaeis praecipue, deinde Graecis. Δικαιοσύνη Iustitia enim Dei innocentes absolvens, in eo reuelatur, orta ex fide, et quidem in disciplina fidei, quemadmodum scriptum est: (Ambacum. 2, 4) Qui est innocens propter fidem, felix erit. Vocabula Δικαιοσύνη Θεῆ ἐκ πίστεως, iustitia Dei innocentes absolvens ex fide orta, vt illa, δίκαιος ἐκ πίστεως, innocens propter fidem, mihi videntur coniungenda. Minus recte igitur reprehendi, ac nodum in scirpo quaerens dici videtur Francisc. Junius, ob hanc huius loci expositionem, a Guiljelm. Surenhusio in βιβλῳ καταλλαγῆς p. 436. Nempe idem est, ac si Paulus scripsisset: ἡ δικαιοσύνη γὰρ Θεῆ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως. Illud enim notissimum est, articulum, vt bis poni potest, sic etiam bis apud Graecos posse omitti. Fr. Junii expositionem probat etiam Phil. a Limborch ad h. l. p. 232. In Hebraicis quidem יהיה באמונתו וצדיק innocens autem ex fide sua, felix erit, positus accentuum est varius, qui in Bibliis Jo. Henrici Michaëlis est annotatus, alius enim, quem ipse cum editione Berolinense sequitur, nobis consentit: alius, quem Buxtorffius adhibet, vltima vocabula, qui est innocens, propter fidem felix erit, connectit. Illa priore, vt iam monuimus, verba haec coniungendi ratione vsus esse videtur. Paulus, discernens innocentem ex fide ab innocente ex operibus, siue ex sententia et systemate Iudaeorum, quem illi opponit cap. 3, 20, Gal. 3, 11, et Hebr. 10, 38, de quibus locis deinde agetur.

Nunc diuersas interpretationes loci ex Ambacumø 2, 4, allegati afferemus. Chaldaeus a sensu genuino discedens ponit: *וְצַדִּיקָא עַל קוֹשְׁטָהוֹן וְתַקְיָמָה* Innocentes autem veritate eorum vaticiniorum viui conseruabuntur. Graeci interpretes varias habent lectiones. In codice Vaticano, quem Hieronymus atque Eusebius sequuntur, legitur: *ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται*, innocens ex fide mihi habita, felix erit. Qui sic transtulerunt, באמונת, legisse videntur. In codice Alexandrino, Aldin, et Barberin. scribitur: *ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεώς ζήσεται*, Innocens autem meus, id est, mihi placens, videlicet innocens ex fide, felix erit. Codicem Alexandrinum sequitur Arabs transferens: *ועדלי מן אלאימאן יחי* Innocens autem meus ex fide, felix erit. Gabriel Sionita male conuertit: "Et iustitia mea ex fide viuit." Quae pronominis transpositio explicationis causa facta esse videtur, vt significetur, innocentem Deo acceptum, id est, innocentem ex fide, non ex operibus, siue ex systemate Iudaeorum, hic esse intelligendum. Aquila habet, *καὶ δίκαιος ἐν πίστει αὐτῆς ζήσεται*, atque innocens per fidem suam, felix erit. Symmachus, Theodotion atque editio V. VI. et VII. posuerunt: *ὁ δὲ δίκαιος τῇ ἑαυτῆς πίστει ζήσεται*, innocens autem sua ipsius fide, felix erit. Vulgatus transtulit: *Iustus autem in fide sua viuet*. Hieronymus ad h. l. annotauit: "Vbi LXX posuerunt, iustus autem ex fide mea viuet, omnes aequaliter transtulerunt, ex fide sua viuet. Denique Symmachus significantius interpretans ait: Iustus autem per fidem propriam suam viuet, quod graece dicitur, *ὁ δίκαιος τῇ ἑαυτῆς πίστει ζήσεται*, באמונתו, quippe, quod interpretatur in fide sua, si, et non ו literam haberet in fine, vt LXX putauerunt, et legeretur באמונת, recte transtulissent in fide mea. Nunc autem similitudo literae ו et quae mensura tantum inter se distant, causa erroris fuit."

Fd 6020 II

(2)

ULB Halle

3

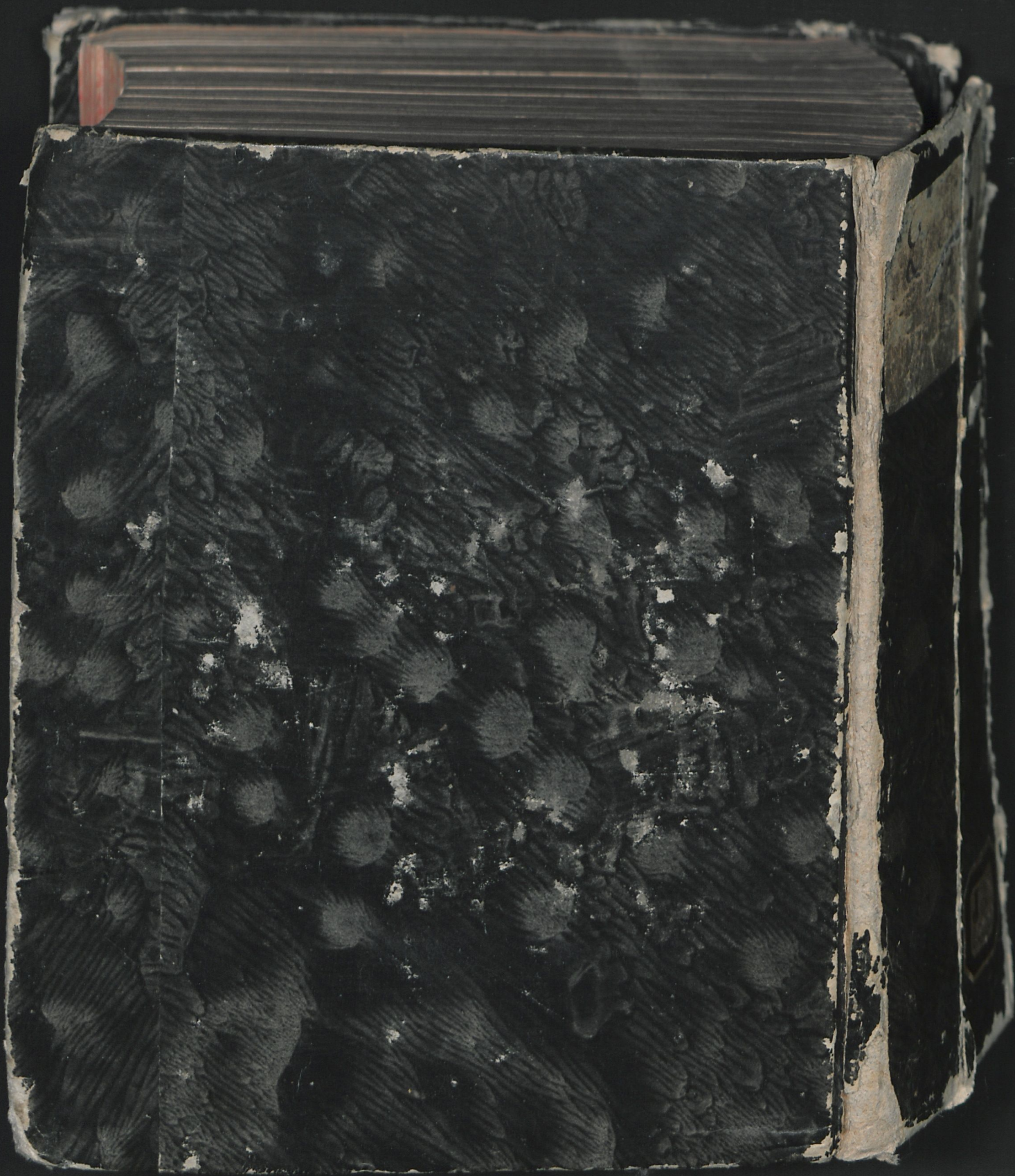
003 772 209

FA 906

WMA 2015

17

Q. D. B. V

PRAEMISSA AD HOS. II. SEGM. XXI
VOCABVLI ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ EXPLICATIONE
XXVII

EXAMEN VERNVM

DEO IUVANTE IN ILL. GYMNAS. CASIMIR
ACADEM. CVM ORATIONE CENSORIA

A. D. VII. VIII. ET IX. APRILIS

IN SCHOLA AVTEM SENATORIA

A. D. X. ET XI. EIVSD. MENSIS

MDCCLXXXIII

HABENDVM

INDICVNT

DIRECTOR

ET

RELIQVI PROFESSORES

COBURGI
FORMIS AHLIANIS

